

Elity PP a halštatu

V době popelnicových polí a zejména pak v halštatu existovala již složitá sociální diferenciací. Nejvýše postavené osoby, jimž náleží bohaté knížecí hroby, vojensky a politicky ovládaly určité území. Život nejvyšších sociálních vrstev byl již od počátku mladší doby bronzové ovlivněn kontakty se Středomořím a inspirován životem středomořské aristokracie.

O přítomnosti vysoce společensky postavených osob svědčí především nálezy bronzových nádob, případně celých picích servisů v hrobech. Jan Bouzek v souvislosti s těmito nálezy hovoří o picích obřadech, jež hrály důležitou roli v životě vyšších sociálních vrstev a jejichž doklady nacházíme i na situlovém umění.

Obecně v době popelnicových polí zaznamenáváme poměrně chudou bronzovou výbavu hrobů, což ale ukazuje spíše na nivelizaci pohřebního rytu, než na jednoduchou sociální strukturu. U bohatých pohřbů milavečské kultury se poměrně dlouho udržuje mohylová úprava. Dokladem je eponymní pohřebiště v Milavčích, kde bylo zjištěno několik mohyl s vnitřní kamennou konstrukcí, z nichž nejbohatší je mohyla C1, obsahující mimo jiné i kotlík na vozíku.

Z rozmístění hrobů na pohřebištích je patrné, že existovaly rozdíly i v postavení jednotlivých příslušníků vyšší společenské vrstvy. Často tak nacházíme skupinu bohatých pohřbů soustředěných kolem pohřbu nejbohatšího (např. v Milavčích), což je chápáno jako pohřeb vůdce a jeho příbuzných, případně družiníků.

V pozdní době bronzové a zejména pak v halštatu přibývá hrobů vybavených celými soupravami picích nádob, součástmi koňského postroje, případně součástmi vozu. Na základě těchto nálezů z bohatých hrobů si lze rovněž učinit představu o honosných pohřebních obřadech vysoce postavených osob.

Literatura:

Kytlicová, O. 1988: K sociální struktuře kultury popelnicových polí, PA 79/2, 342-398.

Bouzek, J. 1997: Žízeň, mužský svaz, družinictví a pití bez obsluhy i s obsluhou, AR 49, 323-326.